ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 4. 02. 1994 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

12

PREDSEDA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

vyhlasuje
úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady z 12. júla 1991 č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Slovenskej národnej rady z 29. apríla 1992 č. 293/1992 Zb., zákonom Slovenskej národnej rady zo 6. mája 1992 č. 323/1992 Zb. a zákonom Národnej rady Slovenskej republiky z 15. júla 1993 č. 187/1993 Z. z.

ZÁKON SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Prvý oddiel
Základné ustanovenia

§ 1
Obsah pozemkových úprav

(1) Obsahom pozemkových úprav[1]) je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, s funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

(2) Pozemkové úpravy zahŕňajú

a) zistenie vlastníckych a užívacích pomerov a nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov),

b) technické, biologické, ekologické, ekonomické a právne opatrenia súvisiace s novým usporiadaním právnych pomerov.

§ 2
Dôvody pozemkových úprav

Pozemkové úpravy sa vykonávajú najmä, ak

a) je to potrebné na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov a odstránenie prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou tohto zákona,

b) dôjde k podstatným zmenám vo vlastníckych a užívacích pomerov v obvode pozemkových úprav (§ 3),

c) je to potrebné z dôvodu zmeny v štruktúre poľnohospodárskych podnikov,

d) má dôjsť k zmene hraníc zastavaného územia obce alebo k investičnej výstavbe, ktorá podstatne ovplyvní hospodárenie na pôde alebo životné podmienky v obvode pozemkových úprav alebo jeho ucelenej časti,

e) je to potrebné na zriadenie verejnoprospešných zariadení (§ 12 ods. 4) alebo zariadení spoločne využívaných vlastníkmi alebo užívateľmi pozemkov,

f) je to potrebné v záujme obnovenia alebo zlepšenia funkcií ekologickej stability v územnom systéme a celkového rázu poľnohospodárskej krajiny alebo hospodárenia na pôde,

g) má dôjsť k obmedzeniu poľnohospodárskej alebo lesnej výroby z dôvodu vyhlásenia ochranných pásiem, chránených území alebo z iných dôvodov,

h) má dôjsť alebo došlo k podstatným zmenám medzi lesným a poľnohospodárskym pôdnym fondom,

i) je to potrebné z dôvodov zmien v obhospodarovaní lesov.

§ 3
Obvod pozemkových úprav

(1) Pozemkové úpravy sa vykonávajú spravidla naraz v celom katastrálnom území, ktoré tvorí obvod pozemkových úprav.

(2) Ak to nebráni účelu pozemkových úprav alebo ak je to v záujme jeho dosiahnutia, môže sa obvod pozemkových úprav určiť inak. Obvod pozemkových úprav možno určiť aj s prihliadnutím na ucelené lesné časti, ktorými sú jednotky priestorového rozdelenia lesa podľa osobitného predpisu[1a]) (ďalej len „ucelená lesná časť").

§ 4
Pozemky podliehajúce pozemkovým úpravám

(1) Pozemkovým úpravám podliehajú všetky pozemky v obvode pozemkových úprav.

(2) Ak sa tým nezmarí účel pozemkových úprav, môžu byť z pozemkových úprav niektoré pozemky vyňaté, najmä pozemky vyhradené na obranu štátu, vodohospodárske diela, pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov, diaľnice, cesty, železnice, cintoríny, stavebné pozemky, dobývacie územia výhradných ložísk, národné parky, štátne prírodné rezervácie a chránené náleziská, vybrané chránené územia, archeologické lokality a významné časti územného systému ekologickej stability.

§ 5
Štátna správa

(1) Orgánmi štátnej správy pre pozemkové úpravy sú pozemkové úrady (§ 32 a 33), Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo") a Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Pozemkový úrad pri plnení svojich úloh spolupracuje s príslušnými orgánmi štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy v území podľa osobitných predpisov,[2]) ak môže byť pozemkovými úpravami dotknutá ich pôsobnosť, a s obcou.[3])

§ 6
Účastníci pozemkových úprav

(1) Účastníkmi pozemkových úprav (ďalej len „účastník") sú

a) vlastníci a užívatelia pozemkov podliehajúcich pozemkovým úpravám,

b) vlastníci ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku nachádzajúceho sa v obvode pozemkových úprav,

c) oprávnené osoby podľa osobitného predpisu[4]) a fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva môžu byť pozemkovými úpravami dotknuté,

d) investor, ak ide o pozemkové úpravy z dôvodu uvedeného v 2 písm. d), alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, v ktorej záujme sa pozemkové úpravy vykonávajú,

e) Slovenský pozemkový fond[5]) (§ 34 až 36).

(2) Ak sa nepreukáže opak, účastníkom je aj ten, kto o sebe tvrdí, že spĺňa predpoklady uvedené v odseku 1 písm. a) až d).

(3) Účastníci pozemkových úprav utvárajú na obstarávanie svojich spoločných záležitostí združenie účastníkov pozemkových úprav (ďalej len „združenie účastníkov") (§ 23 a 24). Ak je malý počet účastníkov a nie je to potrebné z iných dôvodov, možno od utvorenia združenia účastníkov upustiť.

(4) Slovenský pozemkový fond (§ 34 až 36) v konaní vo veciach pozemkových úprav vykonáva práva vlastníka nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu a zastupuje neznámych vlastníkov pozemkov alebo vlastníkov pozemkov, ktorých pobyt nie je známy, alebo tých, ktorí svoje práva neuplatnili (§ 17 ods. 1), a ak neprebieha konanie podľa § 16.

Druhý oddiel
Konanie o začatí pozemkových úprav

§ 7

(1) Pozemkové úpravy možno začať na návrh účastníka alebo obce alebo z podnetu pozemkového úradu.

(2) Pred nariadením pozemkových úprav alebo pred rozhodnutím o návrhu podanom podľa odseku 1 pozemkový úrad nariadi konanie o začatí pozemkových úprav (prípravné konanie) za účelom

a) preverenia dôvodov, naliehavosti a hospodárskej účelnosti vykonania pozemkových úprav,

b) určenia hraníc obvodu pozemkových úprav, určenia pozemkov, ktoré sú vyňaté z pozemkových úprav.

(3) Nariadenie prípravného konania oznámi pozemkový úrad v dotknutých obciach (ich častiach) verejnou vyhláškou.[6])

(4) V prípravnom konaní pozemkový úrad najmä

a) vykoná potrebné zisťovanie,

b) prerokuje s obcou dôvody a predpoklady začatia pozemkových úprav,

c) prerokuje s orgánom geodézie a kartografie potreby revízie údajov alebo obnovy operátov evidencie nehnuteľností,

d) obstará si odborné posudky a vyjadrenia k možnostiam rozvoja v obvode pozemkových úprav.

§ 8
Rozhodnutie o povolení alebo nariadení pozemkových úprav

(1) Po zhodnotení výsledkov prípravného konania, ak sa preukážu dôvody pozemkových úprav, pozemkový úrad rozhodne o povolení alebo nariadení pozemkových úprav. Rozhodnutie obsahuje aj

a) určenie obvodu pozemkových úprav,

b) určenie pozemkov vyňatých z pozemkových úprav,

c) lehotu na uskutočnenie prvého zhromaždenia účastníkov,

d) obmedzenia účastníkov, ak boli nariadené (§ 26).

Prílohou rozhodnutia je mapový podklad.

(2) Rozhodnutie sa oznámi verejnou vyhláškou.[6]) Pozemkový úrad vo vyhláške vyzve účastníkov, aby sa v určenej lehote prihlásili o účasť v pozemkových úpravách.

(3) Ak ide o pozemkové úpravy vykonávané z dôvodu uvedeného v § 2 písm. a), pozemkový úrad prerokuje ich vykonanie aj s poľnohospodárskym a lesným podnikom. V oznámení podľa odseku 2 vyzve vlastníkov pozemkov, ktoré sú v užívaní poľnohospodárskeho a lesného podniku, aby podali tejto organizácii návrh na usporiadanie svojho pozemkového vlastníctva.

Tretí oddiel
Konanie o pozemkových úpravách

§ 9
Úvodné podklady

(1) Po právoplatnosti rozhodnutia o povolení alebo nariadení pozemkových úprav pozemkový úrad

a) začne práce na

1. oceňovaní pozemkov a trvalých porastov v obvode pozemkových úprav,
2. vyhotovovaní zoznamu vlastníkov a užívateľov pozemkov,
3. obstarávaní ďalších potrebných úvodných podkladov,
4. prevzatí písomností predložených oprávnenými osobami príslušným okresným úradom;

b) predloží združeniu účastníkov, obci a orgánom uvedeným v § 5 ods. 2 návrh všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav.

(2) Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav [ods. 1 písm. b)] sa vypracúvajú v rozsahu zodpovedajúcom dôvodom začatia pozemkových úprav a potrebám ďalšieho konania o pozemkových úpravách; všeobecné zásady zahŕňajú najmä

a) dopravné pomery,

b) územné vplyvy rozvoja nepoľnohospodárskych činností (napr. súčasná a budúca zástavba, verejnoprospešné zariadenia),

c) rozhraničenie lesnej a poľnohospodárskej pôdy, najvhodnejšie spôsoby využitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy, zachovanie a zvyšovanie jej úrodnosti a produkčných

schopností a ochranu pred znehodnotením,

d) požiadavky na tvorbu miestneho systému ekologickej stability, na ochranu prírody a jednotlivých prírodných zdrojov a pamiatkovej starostlivosti,

e) potrebu úpravy vodného režimu,

f) zmeny v štruktúre poľnohospodárskych a lesných podnikov,

g) súvislosti so susednými katastrálnymi územiami alebo obvodmi pozemkových úprav.

(3) Za všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav sa považujú aj schválené lesné hospodárske plány.[6a])

(4) Podľa ocenenia jednotlivých pozemkov a trvalých porastov a zoznamu vlastníkov pozemkový úrad zostaví register pôvodného stavu, ktorý sa skladá z geodetických a popisných údajov o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, a to ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o povolení alebo nariadení pozemkových úprav (§ 8 ods. 1); zmeny právnych vzťahov, ku ktorým došlo po tomto termíne, pozemkový úrad vyznačí v registri pôvodného stavu na základe údajov katastra nehnuteľnosti.[6b])

(5) Takto schválený register zapíše katastrálny úrad na základe návrhu a rozhodnutia pozemkového úradu do katastra nehnuteľností.[6c])

§ 10
Prerokúvanie úvodných podkladov

(1) Pozemkový úrad zverejní register pôvodného stavu a všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav na vhodnom mieste v obci (jej časti) na 15 dní a doručí ich združeniu účastníkov. Zároveň doručí každému známemu účastníkovi, ktorého pobyt je známy, výpis z registra pôvodného stavu o jeho pozemkoch podliehajúcich pozemkovým úpravám vrátane výpisu spoluvlastníckych podielov a o ich cene.

(2) Účastníci môžu podať proti písomnostiam uvedeným v odseku 1 pozemkovému úradu písomné námietky v lehote ním určenej.

(3) Námietky proti všeobecným zásadám funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav pozemkový úrad prerokuje so združením účastníkov a podľa výsledkov prerokovania rozhodne o schválení týchto zásad.

(4) Pri rozhodovaní o námietkach vlastníkov proti výpisu z registra pôvodného stavu sa postupuje podľa § 16 ods. 2 až 4. Ak sa námietky týkajú len ocenenia, rozhodne o nich pozemkový úrad. Po rozhodnutí o námietkach pozemkový úrad register pôvodného stavu schváli a vypočíta úhrnnú cenu pozemkového majetku každého vlastníka vrátane spoluvlastníckych podielov. Takto upravený register pôvodného stavu pozemkový úrad prerokuje s príslušným daňovým úradom.

§ 11
Vyrovnanie

(1) Za pozemky podliehajúce pozemkovým úpravám vrátane spoluvlastníckych podielov patrí vlastníkom pozemkov vyrovnanie zodpovedajúce cene ich pozemkov (nárok na vyrovnanie); vyrovnanie patrí aj vlastníkom spoluvlastníckych podielov.

(2) Vyrovnanie patrí v pozemkoch (náhradné pozemky). Pozemkový úrad pri výbere náhradných pozemkov prihliada na prevádzkovo-ekonomické pomery všetkých účastníkov a na okolnosti, ktoré podstatne ovplyvňujú využívanie, zhodnocovanie a výnos pozemkov. Prihliada sa najmä na

a) prírodné podmienky,

b) vhodnú organizáciu pôdneho fondu jednotlivých poľnohospodárskych a lesných podnikov,

c) pomer jednotlivých druhov pozemkov (kultúr)[7]) v obvode pozemkových úprav,

d) vlastnosti jednotlivých pozemkov,

e) záujmy ochrany životného prostredia. Náhradné pozemky majú byť kultúrou, výmerou, bonitou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovou úpravou.

(3) Ak s tým účastník súhlasí, môže dostať vyrovnanie aj v peniazoch, prípadne v cenných papieroch, a to sčasti alebo v celej výške nároku na vyrovnanie; to platí aj vtedy, ak ide o nepatrné rozdiely medzi vloženými a náhradnými pozemkami. Ak v dôsledku opatrení pozemkových úprav dôjde k zmenšeniu alebo k zväčšeniu obhospodarovanej plochy určenej na náhradné pozemky, vyrovnanie sa vykoná v peniazoch, prípadne v cenných papieroch podľa pomeru nárokov na vyrovnanie; ak by tým došlo k tvrdostiam, možno sa od tejto zásady odchýliť. Vyrovnanie v peniazoch, prípadne v cenných papieroch sa vykoná medzi účastníkmi alebo vlastníkom pozemku a tým, v záujme koho došlo k zmenšeniu obhospodarovanej plochy, alebo tak, že povinné osoby uhradia prostriedky združeniu účastníkov, ktoré sumu zodpovedajúcu nároku na vyrovnanie, uhradí oprávnenému účastníkovi.

(4) Pozemkový úrad s každým účastníkom prerokuje jeho návrhy a požiadavky na určenie náhradných pozemkov. Podľa výsledkov prerokovania pravidiel uvedených v odseku 2 a podľa schválených všeobecných zásad usporiadania územia a miestnych podmienok pozemkový úrad dohodne so združením účastníkov zásady umiestnenia náhradných pozemkov.

(5) Zásady umiestnenia náhradných pozemkov platia, ak s nimi vyslovia súhlas dve tretiny účastníkov.

§ 12
Projekt pozemkových úprav

(1) Po schválení úvodných podkladov (§ 10) a dohodnutých zásad umiestnenia náhradných pozemkov (§ 11 ods. 4) pozemkový úrad zadá vypracovanie projektu pozemkových úprav.

(2) Projekt pozemkových úprav sa skladá

a) zo sprievodnej správy, ktorá obsahuje rekapituláciu konania o pozemkových úpravách; k sprievodnej správe sa prikladajú schválené úvodné podklady a dohodnuté zásady umiestnenia náhradných pozemkov,

b) z návrhu nového usporiadania územia v obvode pozemkových úprav, ktorý obsahuje geodetické a popisné údaje v členení na

1. plány verejných a spoločných zariadení a opatrení (odsek 4),
2. umiestnenie náhradných pozemkov, ich pridelenie vlastníkom a zoznam vyrovnaní v peniazoch, prípadne v cenných papieroch podľa nárokov na vyrovnanie (rozdeľovací plán),
3. lokálny územný systém ekologickej stability v obvode pozemkových úprav.

(3) Pozemkový úrad po dohode s obcou v projekte pozemkových úprav vymedzí plochy na iné činnosti, ako je poľnohospodárska výroba, ak to vyžaduje súčasný stav alebo budúci rozvoj obce, a určí postup ich využitia.

(4) Súčasťou projektu pozemkových úprav je plán využitia súčasných a zriaďovania nových zariadení a opatrení slúžiacich verejným alebo spoločným hospodárskym záujmom účastníkov a obci. Obsahuje najmä usporiadanie druhov pozemkov primerané prírodným podmienkam a funkčnej spätosti prírodných procesov v určitom krajinnom priestore, úpravu cestnej siete

a vodohospodárskych pomerov, zúrodňovanie, zachovanie a tvorbu krajinnej zelene, ochranu archeologických nálezísk, podmienky pre poľovnú zver, spoločné pasienky a opatrenia potrebné na umožnenie obhospodarovania náhradných pozemkov, na ich zveľadenie, ochranu pred škodlivými účinkami iných prírodných faktorov (napr. veternej a vodnej erózie) a civilizačných vplyvov, ako aj na ochranu životného prostredia pred škodlivými účinkami poľnohospodárskych technológií.

(5) Potrebu pozemkov na spoločné a verejné zariadenia znášajú všetci účastníci, a to podľa pomeru ich nárokov na vyrovnanie k hodnote všetkých pozemkov v obvode pozemkových úprav (§ 11 ods. 3). Obdobne sa postupuje pri prírastku alebo úbytku plochy pozemkov v dôsledku nového merania.

(6) Rozdeľovací plán sa zostavuje podľa registra pôvodného stavu (§ 9 ods. 4) a zásad umiestnenia náhradných pozemkov (§ 11 ods. 4).

(7) Projekt pozemkových úprav sa spracúva tak, aby

a) bol dostatočným podkladom na prípravu projektovej dokumentácie spoločných zariadení,

b) vyhovoval požiadavkám evidencie nehnuteľnosti.

§ 13
Schválenie projektu pozemkových úprav

(1) Pozemkový úrad doručí projekt pozemkových úprav združeniu účastníkov a zverejní ho v obci (jej časti) na vhodnom mieste. Súčasne doručí každému účastníkovi, ktorého pobyt je známy, výpis z rozdeľovacieho plánu.

(2) Účastníci a združenie účastníkov môžu podať pozemkovému úradu proti projektu pozemkových úprav a výpisu z rozdeľovacieho plánu námietky do 30 dní od ich zverejnenia alebo doručenia.

(3) Ak sa nepodajú námietky, pozemkový úrad projekt pozemkových úprav schváli.

(4) Pozemkový úrad prerokuje podané námietky do 30 dní odo dňa ich doručenia so združením účastníkov a s účastníkmi. Ak sa námietky pri prerokúvaní nevybavia, pozemkový úrad ich predloží na rozhodnutie ministerstvu, ktoré o nich rozhodne, a to tak, že námietkam nevyhovie a projekt schváli, alebo vyhovie a projekt pozemkových úprav vráti pozemkovému úradu na prepracovanie.

(5) Projekt pozemkových úprav sa môže schváliť po prerokovaní námietok, ak s ním vyslovia súhlas dve tretiny účastníkov.

(6) Rozhodnutie o schválení projektu pozemkových úprav (odsek 3 a 4) je konečné a oznamuje sa verejnou vyhláškou.[6])

(7) Účastník môže podať na súde žalobu o preskúmanie rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav podľa osobitných predpisov.[8])

Štvrtý oddiel
Vykonanie projektu pozemkových úprav

§ 14

(1) Po schválení projektu pozemkových úprav pozemkový úrad nariadi jeho vykonanie. K nariadeniu pripojí a spolu s ním zverejní so združením účastníkov dohodnutý postup prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní.

(2) Dňom právoplatnosti rozhodnutia o vykonaní projektu pozemkových úprav alebo neskorším dňom určeným v rozhodnutí sa nadobúda vlastníctvo pozemkov (§ 11 ods. 2)[9]) alebo právo na vyrovnanie v peniazoch, prípadne v cenných papieroch podľa rozdeľovacieho plánu. Rozdeľovací plán je listinou, na základe ktorej sa vykonajú zmeny v evidencii nehnuteľností vedenej podľa osobitných predpisov.[10])

(3) Pozemkový úrad zabezpečí, aby nové rozdelenie pozemkov bolo podľa potreby vytýčené v teréne. Ak sa pozemkový úrad s účastníkmi alebo účastníci medzi sebou nedohodnú inak, možno začať hospodáriť na náhradnom pozemku až po zbere úrody.

(4) Projekt pozemkových úprav je záväzný pre

a) všetkých účastníkov,

b) rozhraničenie pozemkov medzi lesným a poľnohospodárskym pôdnym fondom,

c) zmeny druhu pozemku (kultúry) poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

(5) Projekt pozemkových úprav je záväzným podkladom pre územnoplánovaciu dokumentáciu a lesné hospodárske plány. Pri výstavbe poľných ciest, zúrodňovaní pôdneho fondu a iných spoločných zariadení, sadoch, chmeľniciach a vinohradoch zahrnutých do projektu pozemkových úprav možno upustiť od vydania územného rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia.[11])

(6) Všetky rozhodnutia v konaní o pozemkových úpravách a schválený projekt pozemkových úprav spolu s ostatnými listinami, ktoré boli jeho podkladom, archivuje pozemkový úrad.

Piaty oddiel
Zjednodušené a zrýchlené postupy

§ 15

(1) V záujme plynulého prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní môže pozemkový úrad na žiadosť účastníka schváliť umiestnenie náhradných pozemkov a začatie hospodárenia na nich už po dohodnutí zásad umiestnenia náhradných pozemkov (§ 11 ods. 4), ak ide o vlastníka, ktorého nárok na vyrovnanie je nesporný alebo v jeho nespornej časti, pričom možnosť podať opravné prostriedky zostáva zachovaná. Schválenie sa oznámi verejnou vyhláškou.

(2) Na návrh vlastníkov alebo oprávnených osôb, ktorým boli vydané pozemky podľa osobitných predpisov[12]) a ktorí požiadali o vyčlenenie svojich pozemkov užívaných poľnohospodárskym a lesným podnikom podľa osobitných predpisov,[13]) pozemkový úrad nariadi urýchlené usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov na čas do schválenia projektu pozemkových úprav, ak ide o neprístupné pozemky alebo ak je to potrebné z iných dôvodov. O urýchlenom usporiadaní vlastníckych a užívacích pomerov sa vyhotoví zjednodušený rozdeľovací plán spolu s plánom opatrení potrebných na umožnenie hospodárenia v novom usporiadaní pozemkov. Ak nemožno z hospodárskych dôvodov vyčleniť vlastníkovi pozemky, ktoré sú v jeho vlastníctve, pridelia sa mu iné poľnohospodárske pozemky do bezplatného náhradného užívania. Lesné pozemky sa vyčleňujú a odovzdávajú do užívania predovšetkým v ucelených lesných častiach (§ 3 ods. 2). Tieto pozemky nie sú vyňaté z pozemkových úprav podľa predchádzajúcich ustanovení. Odvolanie proti rozhodnutiu podľa tohto odseku nemá odkladný účinok. Ustanovenia ostatných oddielov sa použijú primerane.

(3) Na pozemkoch vyčlenených do bezplatného náhradného užívania podľa odseku 2 môžu ich užívatelia v súlade s osobitnými predpismi[13a]) vysádzať trvalé porasty a zriaďovať dočasné stavby slúžiace poľnohospodárskej výrobe.

(4) Ak nedôjde medzi vlastníkmi k dohode o výmene pozemkov[14]) v záujme vyrovnania ich hraníc

alebo iného zlepšenia hospodárenia, pozemkový úrad môže na návrh ktoréhokoľvek z nich vykonať túto výmenu rozdeľovacím plánom bez nariadenia konania podľa predchádzajúcich ustanovení.

Šiesty oddiel
Preukazovanie vlastníctva pozemkov

§ 16

(1) Vlastníctvo pozemkov sa zisťuje v súčinnosti pozemkového úradu s príslušnými orgánmi, so združením účastníkov a s účastníkmi z údajov evidencie nehnuteľností, pozemkovej knihy alebo iných verejných kníh, právnych listín alebo iných prostriedkov, ktorými možno objasniť skutočný stav vecí.

(2) Ak pri spracúvaní úvodných podkladov pozemkových úprav vykonávaných z dôvodu uvedeného v § 2 písm. a) niekto o sebe tvrdí, že je vlastníkom pozemku alebo má k nemu iné právo, a toto právo nemôže preukázať príslušnou listinou (ďalej len „domnelý vlastník"), pozemkový úrad ho odkáže na konanie pred súdom; obdobne sa postupuje pri spore o vlastníctvo pozemkov. Ak do zostavenia registra pôvodného stavu súd nerozhodne, pozemkový úrad zapíše ako oprávneného domnelého vlastníka. Ak ide o spor, zapíše toho, komu svedčí posledný zápis v evidencii nehnuteľností alebo v pozemkovej knihe, alebo posledného užívateľa; pozemkový úrad zároveň v registri pôvodného stavu poznačí prebiehajúce súdne konanie.

(3) Na základe žiadosti domnelého vlastníka pozemkový úrad pre potreby tohto zákona rozhodnutím môže uznať vlastníctvo pozemkov tejto osoby, ak

a) predloží rozhodnutie o dedičstve alebo zmluvu, ktorú dokladá vlastnícke práva, doklad o zmluve alebo doklad o inom právnom úkone o nadobudnutí vlastníctva touto osobou alebo jej právnym predchodcom, ak nedošlo k právne účinnému prevodu len pre nedostatok zápisu do pozemkovej knihy,

b) preukáže, že v skutočnosti došlo k deľbe užívania nehnuteľnosti medzi spoluvlastníkmi alebo k výmene pozemkov a k prevodu nedošlo len preto, že nebol zachovaný predpísaný úradný postup,

c) preukáže, že sám alebo jeho právny predchodca mal pozemky, porasty alebo iný majetok v držbe a doklad o vlastníctve nemôže predložiť, pretože buď sa nerealizovalo zápisové konanie, alebo došlo k strate alebo poškodeniu alebo zničeniu katastrálnych alebo pozemkových operátov.

(4) Vlastníctvo podľa odseku 3 možno uznať, len ak vo veci neprebieha konanie na súde a ide o pozemok v užívaní domnelého vlastníka vrátane prípadov, keď domnelý vlastník alebo jeho právny predchodca združil pozemok do jednotného roľníckeho družstva alebo k nemu vzniklo poľnohospodárskemu a lesnému podniku iné užívacie právo podľa osobitných predpisov.[15])

(5) Pri určovaní vlastníctva podľa odseku 3 pozemkový úrad vychádza z podkladov predložených žiadateľom. Ak ide o pozemky vo vlastníctve fyzických osôb v užívaní poľnohospodárskych a lesných podnikov, najmä bývalých výkonných roľníkov, prihliada aj na doklady o iných právnych úkonoch a na opatrenia štátnych orgánov dotýkajúce sa majetkovoprávnych otázok. Pozemkový úrad rozhodne s prihliadnutím na všetky okolnosti. Ak nie je podmienkou na výkon pozemkového vlastníctva iné, pozemkový úrad určí vlastníctvo len ako výšku nároku na vyrovnanie; nároky na vyrovnanie takto určené tvoria osobitnú časť registra pôvodného stavu.

(6) Na návrh toho, kto má na tom právny záujem, rozhodnutie pozemkového úradu podľa odseku 3 preskúmava súd.[8])

(7) Na spory o vlastnícke práva k nehnuteľnostiam je príslušný súd.

§ 17

(1) Ak pri zostavovaní registra pôvodného stavu pozemkový úrad zistí pozemky, ktorých vlastník nie je známy alebo ktorého pobyt nie je známy, alebo ak vlastník svoje práva neuplatnil a neprebieha konanie podľa § 16, vykonáva práva vlastníka k týmto pozemkom namiesto neho v konaní o pozemkových úpravách pozemkový fond. Zoznam týchto pozemkov je osobitnou časťou registra pôvodného stavu.

(2) Po potvrdení registra pôvodného stavu zostáva zoznam podľa odseku 1 prístupný na pozemkovom úrade a obecnom úrade na verejné nahliadnutie počas desiatich rokov.

Siedmy oddiel
Náklady pozemkových úprav

§ 18

(1) Náklady na vypracovanie úvodných podkladov a projektu pozemkových úprav hradí štát. S výnimkou pozemkových úprav vykonávaných z dôvodov uvedených v § 2 písm. a) a f) prispieva na tieto náklady sumou ustanovenou všeobecne záväzným právnym predpisom združenie účastníkov, ktoré príspevok rozdelí na jednotlivých účastníkov podľa ceny náhradných pozemkov a výhod účastníka z vykonania pozemkových úprav.

(2) Za výpis z rozdeľovacieho plánu po jeho potvrdení uhradí každý účastník paušálnu náhradu.

(3) Ak účastník porušením tohto zákona spôsobí zvýšenie nákladov na vypracovanie projektu pozemkových úprav, je povinný ich nahradiť.

(4) Náklady na vytýčenie náhradných pozemkov pri pozemkových úpravách vykonávaných z dôvodu uvedeného v § 2 písm. a) hradí štát.

(5) Výšku nákladov a ich rozdelenie určí pozemkový úrad.

§ 19

(1) Náklady na zriadenie, údržbu a prevádzku hospodárskych a iných zariadení a opatrení uhrádzajú vlastníci alebo užívatelia pozemkov, na ochranu, využitie alebo zveľadenie ktorých slúžia, a to v pomere podľa kritérií uvedených v § 18 ods. 1 druhej vete, alebo združenie účastníkov.

(2) Ak vzniká zo zriadenia a prevádzky zariadení uvedených v odseku 1 oceniteľný hmotný prospech aj tretím osobám (obec, majitelia rekreačných zariadení, priemyselné podniky a pod.), prispejú tieto osoby na náklady uvedené v odseku 1. Ak nedôjde k dohode o výške príspevku, pozemkový úrad určí na návrh osôb uvedených v odseku 1 výšku nákladov podľa § 18 ods. 5, a to po zistení ich stanovísk s prihliadnutím na výšku príspevku podľa odseku 3.

(3) Na náklady uvedené v odseku 1 prispieva štát z prostriedkov na podporu poľnohospodárstva, rozvoj oblastí a ochranu a tvorbu životného prostredia. V rámci takto určenej sumy môže štát prevziať záruku za úver poskytnutý osobám uvedeným v odsekoch 1 a 2.

(4) Pri posudzovaní požiadaviek na štátnu podporu opatrení na ochranu, využitie a zveľaďovanie pôdy z prostriedkov uvedených v odseku 3 sa posudzujú prednostne opatrenia, ktoré sa majú uskutočniť na katastrálnych územiach, na ktorých je schválený projekt pozemkových úprav podľa tohto zákona, ak nie sú zreteľahodné dôvody na iný postup.

§ 20

Náklady na pozemkové úpravy vyvolané potrebami uplatnenia iných hospodárskych záujmov, ako je hospodárenie na pôde, uhradí s výnimkou osobných a vecných nákladov štátnych orgánov ten, v ktorého záujme sa pozemkové úpravy vykonali.

§ 21

Ak je na dosiahnutie účelu pozemkových úprav nevyhnutné premiestniť hospodárske budovy alebo zničiť či znehodnotiť iné hospodárske hodnoty, nahradia sa zvýšené náklady alebo ujma ich vlastníkovi podľa § 19 a 20.

§ 22

Prevody vlastníctva k nehnuteľnostiam vykonané na základe tohto zákona sú oslobodené od poplatkov a daní inak s nimi spojených. Obdobne sú oslobodené úkony podľa tohto zákona od správnych poplatkov.

Ôsmy oddiel
Združenie účastníkov

§ 23

(1) Združenie účastníkov je právnickou osobou. Združenie účastníkov najmä

a) spolupracuje pri príprave a prerokúvaní úvodných podkladov, projektu pozemkových úprav a postupu jeho vykonania,

b) v určenom rozsahu sa podieľa na financovaní projektu pozemkových úprav,

c) zabezpečuje zriadenie, údržbu a prevádzku spoločných zariadení (opatrení), ak to nie je prenechané jednotlivým účastníkom alebo iným osobám.

(2) Výsledky hlasovania orgánov združenia účastníkov pri plnení jeho úloh neobmedzujú použitie opravných prostriedkov jednotlivých účastníkov v konaní o pozemkových úpravách.

(3) Pred ustanovením združenia účastníkov môže pozemkový úrad a obec zvolať účastníkov na prerokovanie obvodu pozemkových úprav, pozemkov z nich vyňatých a dôvodov pozemkových úprav.

§ 24

(1) Najvyšším orgánom združenia účastníkov je zhromaždenie účastníkov. Ustanovujúce zhromaždenie účastníkov zvoláva pozemkový úrad a obec po nariadení alebo povolení pozemkových úprav verejnou vyhláškou.[6])

(2) Výkonným orgánom združenia účastníkov je predstavenstvo, ktoré zastupuje združenie účastníkov v konaní o pozemkových úpravách. Členov predstavenstva volí zhromaždenie účastníkov. Zloženie predstavenstva musí zodpovedať zloženiu účastníkov. Predstavenstvo volí zo svojich členov predsedu predstavenstva, ktorého môže kedykoľvek odvolať.

(3) Predstavenstvo môže na plnenie svojich úloh zriadiť odborné sekcie.

(4) Funkcia člena predstavenstva a odborných sekcií je čestná. Člen predstavenstva a odbornej sekcie má voči združeniu účastníkov právo na náhradu nákladov, ktoré pri výkone jeho funkcie vzniknú, a právo na primeranú náhradu za stratu času.

(5) Vnútorné pomery združenia účastníkov upravia stanovy, ktoré schvaľuje zhromaždenie účastníkov.

(6) Združenie účastníkov zaniká uznesením zhromaždenia účastníkov.

Deviaty oddiel
Spoločné ustanovenia o pozemkových úpravách

§ 25

(1) Technické práce pri príprave úvodných podkladov, projektu pozemkových úprav a ostatných úkonov v konaní o pozemkových úpravách vykonávajú na základe zmluvy s pozemkovým úradom fyzické osoby a právnické osoby oprávnené na to podľa osobitných predpisov,[16]) ak majú oprávnenie ministerstva na projektové práce v odbore pozemkových úprav [§ 43 ods. 1 písm. e)].

(2) Príslušné orgány a organizácie poskytujú bezplatne pozemkovému úradu a osobe oprávnenej podľa odseku 1 potrebné úradné podklady a informácie z oblasti evidencie nehnuteľností, hospodárstva, územného plánovania, ekológie a ďalšie. Potrebné podklady a informácie poskytujú aj účastníci. Pozemkový úrad si môže vyžiadať aj vypracovanie znaleckého posudku alebo expertízy.

(3) Pracovníci pozemkového úradu a osoby uvedené v odseku 1 a ich zamestnanci sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení v potrebnom rozsahu vstupovať na pozemky v obvode pozemkových úprav, prípadne na pozemky s nimi súvisiace, vykonávať na nich potrebné práce a umiestňovať na nich geodetické značky.

§ 26

Po nariadení prípravného konania až do schválenia projektu pozemkových úprav možno rozhodnúť o obmedzení účastníkov, najmä meniť spôsob využitia pozemku, zriaďovať, meniť alebo zrušiť vodohospodárske zariadenia, stavby na dotknutých pozemkoch, vinice, chmeľnice, ovocné sady, stromovú zeleň v krajine, prevádzať pozemky z poľnohospodárskeho pôdneho fondu do lesného pôdneho fondu a robiť podobné zásahy do usporiadania pôdneho fondu len so súhlasom pozemkového úradu. Rozsah týchto obmedzení určí pozemkový úrad rozhodnutím.

§ 27

Ak nedôjde k inej dohode medzi účastníkmi, prevádzku a udržiavanie existujúcich spoločných zariadení zahrnutých do projektu pozemkových úprav zabezpečuje združenie účastníkov. To platí obdobne pre obstarávanie projektovej dokumentácie a budovanie nových spoločných zariadení.

§ 28

Pozemkový úrad nariadi do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona prípravné konanie z dôvodu uvedeného v § 2 písm. a) v každom katastrálnom území v jeho územnom obvode.

§ 29

(1) V konaní o pozemkových úpravách podľa § 28 pozemkový úrad rozhodne na návrh užívateľov pozemkov v záhradkových alebo chatových osadách zriadených podľa doterajších predpisov,[17]) ak sa užívatelia nedohodnú s vlastníkmi inak, že tieto pozemky prechádzajú do vlastníctva užívateľov za náhradu. Doterajším vlastníkom týchto pozemkov vzniká nárok na vyrovnanie podľa § 11 s výnimkou, ak ide o pozemky vo vlastníctve štátu, za ktoré patrí finančná náhrada.

(2) Noví vlastníci podľa odseku 1 uhradia cenu pozemkov pozemkovému fondu.

§ 30

(1) Ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, platia pre konanie vo veciach pozemkových úprav všeobecné predpisy o správnom konaní.[18])

(2) Konanie o pozemkových úpravách musí byť z dôvodu účelnosti a hospodárnosti spojené s postupom orgánov geodézie a kartografie pri zakladaní a vedení evidencie nehnuteľností v súlade so skutočným stavom. [19])

§ 31

Všeobecne záväzné právne predpisy o lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva[20]) zostávajú nedotknuté.

DRUHÁ ČASŤ
POZEMKOVÉ ÚRADY

§ 32

(1) Pozemkové úrady zabezpečujú úlohy štátu spojené s obnovením výkonu a usporiadaním pozemkového vlastníctva podľa tohto zákona a podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä

a) organizujú vykonávanie pozemkových úprav a v rámci toho
   1. rozhodujú v správnom konaní o pozemkových úpravách,
   2. objednávajú spracovanie návrhov projektov pozemkových úprav a zabezpečujú vytýčenie schváleného projektu pozemkových úprav so zameraním v teréne,
   3. plnia odborné úlohy súvisiace s pozemkovými úpravami,
   4. plnia úlohy štátu pri financovaní pozemkových úprav vrátane kontroly použitia prostriedkov štátu;
b) spolupracujú s orgánmi geodézie a kartografie najmä pri získavaní podkladov z evidencie nehnuteľností, pripravujú údaje o bonitovaných pôdno-ekologických jednotkách a predkladajú na zápis do evidencie nehnuteľnosti právoplatné rozdeľovacie plány;
c) plnia úlohy pri vydávaní nehnuteľností oprávneným osobám podľa osobitného predpisu.[21])

(2) Pracovník pozemkového úradu nesmie za účelom získania peňažných príjmov vykonávať práce súvisiace s pozemkovými úpravami, ktoré pozemkový úrad objednáva podľa odseku 1 písm. a) bod 2.

§ 33

(1) Pozemkové úrady sú osobitnými zložkami ministerstva. Minister poľnohospodárstva výživy Slovenskej republiky (ďalej len „minister") zriaďuje ich sídla a územné obvody, ktoré sú totožné so sídlami a územnými obvodmi okresných úradov pôsobiacich v Slovenskej republike a s územím hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košíc. Ak je to potrebné na plnenie úloh, môže pozemkový úrad zriadiť svoje stále alebo dočasné pracovisko v sídle obvodného úradu alebo v inej obci. Pozemkový úrad sa člení na dve sekcie, a to na poľnohospodársku sekciu a lesnícku sekciu.

(2) Na čele pozemkového úradu je prednosta, ktorého vymenúva a odvoláva minister.

TRETIA ČASŤ
SLOVENSKÝ POZEMKOVÝ FOND

§ 34

(1) Zriaďuje sa Slovenský pozemkový fond (ďalej len „pozemkový fond"). Pozemkový fond je právnická osoba a zapisuje sa do podnikového registra.

(2) Pozemkový fond spravuje poľnohospodárske a lesné nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom[22]) a pozemky nedoložené vlastníckym právom.

(3) Na účely spravovania nehnuteľností podľa odseku 2 pozemkový fond za podmienok ustanovených osobitnými predpismi[23]) a týmto zákonom

a) prevádza bezplatne do vlastníctva oprávnených osôb pozemky, ak im nemožno podľa týchto predpisov vydať pôvodné pozemky, uzatvára s vlastníkmi zmluvy o výmene pozemkov, na ktorých je zriadená záhradková alebo chatová osada, a poskytuje ďalšiu súčinnosť pri uplatňovaní práv oprávnených osôb; povinnosti právnických osôb, ktoré pozemok držia, nie sú tým dotknuté,

b) do schválenia privatizačného projektu či v súlade s ním, prípadne, ak ide o pozemky podľa zásad schválených vládou Slovenskej republiky, prenajíma nehnuteľný majetok na poľnohospodárske využitie a hospodárenie v lesoch,

c) je účastníkom pozemkových úprav ohľadne majetku uvedeného v odsekoch 2 a 4,

d) nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, ktoré sú právoplatným rozhodnutím príslušných orgánov štátnej správy určené na výstavbu alebo ťažbu, prevádza do vlastníctva fyzických osôb alebo právnických osôb alebo prevádza právo správy k týmto nehnuteľnostiam.

(4) Pozemkový fond prenajíma podľa zásad uvedených v odseku 3 písm. b) aj nehnuteľnosti, ktorých vlastník nie je známy (§ 17).

(5) Ak sa pri vyčleňovaní ucelených lesných častí podľa osobitného predpisu[23a]) zistia pozemky, ktorých vlastník nie je známy alebo ktorého pobyt nie je známy, alebo ak vlastník svoje právo neuplatnil, zastupuje týchto vlastníkov pozemkový fond.

§ 35

(1) Orgánmi pozemkového fondu sú správna rada a dozorná rada.

(2) Činnosť pozemkového fondu riadi správna rada, ktorej predsedu, podpredsedu a ostatných členov na návrh ministra vymenúva na päť rokov a z funkcie odvoláva vláda Slovenskej republiky.

(3) Činnosť a hospodárenie pozemkového fondu a jeho správnej rady kontroluje dozorná rada, ktorej predsedu, podpredsedu a ostatných členov na návrh ministra vymenúva na tri roky a z funkcie odvoláva vláda Slovenskej republiky. Dozorná rada upozorňuje správu radu alebo iné príslušné orgány na zistené nedostatky.

(4) Funkcie člena správnej rady a dozornej rady sú navzájom nezlučiteľné. Členmi dozornej rady nemôžu byť zamestnanci pozemkového fondu.

(5) Pracovník pozemkového fondu nesmie vykonávať za účelom získania peňažných príjmov práce súvisiace s pozemkovými úpravami, ktoré pozemkový úrad objednáva podľa § 32 ods. 1 písm. a) bod 2.

§ 36

(1) Pri plnení úloh podľa § 34 ods. 3 pozemkový fond spolupracuje s Fondom národneho majetku Slovenskej republiky[24]) a so zakladateľmi. Ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, platia na právne úkony pozemkového fondu a na nezlučiteľnosť funkcií primerane ustanovenia osobitných predpisov.[24])

(2) Podrobnosti o organizačnom usporiadaní a činnosti pozemkového fondu upravuje štatút, ktorý schvaľuje vláda Slovenskej republiky.

ŠTVRTÁ ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA O ZMIERNENÍ NIEKTORÝCH MAJETKOVÝCH KRÍVD

§ 37

(1) Spoluvlastníckymi podielmi, ktoré sa majú vydať podľa osobitného predpisu[25]) alebo ku ktorým zaniká užívacie právo,[15]) sa rozumejú aj užívacie podiely alebo iné práva k spoločným nehnuteľnostiam, na ktoré sa vzťahovali predpisy o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárnikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.[26]) Ak nemožno výšku pôvodných podielov určiť, považujú sa ich podiely za rovnaké. Nie je prekážkou vydania pozemku, ak je zastavaný stavbou vo vlastníctve oprávnenej osoby; v týchto prípadoch na poskytnutie náhrady platia všeobecné predpisy.[27])

(2) Na uplatňovanie nároku na vydanie nehnuteľnosti a nárokov vyplývajúcich zo spoluvlastníctva pri pozemkových úpravách určia oprávnené osoby (spoluvlastníci) spoločného zástupcu (spoločných zástupcov) a spôsob jeho konania; na to je potrebný súhlas majiteľov väčšiny podielov.

(3) Pozemky zo spoločných lesných nehnuteľností, ktoré prešli do obhospodarovania podľa osobitného predpisu[28]) a ktoré sa majú vydať[29]) vrátane pasienkov zo spoločného lesa, sa vydávajú postupom podľa predpisov o zániku niektorých užívacích práv.[30])

§ 38

(1) Nehnuteľnosti vyňaté z konfiškácie podľa osobitných predpisov[31]) sa vydajú,[32]) ak nárok nebol uspokojený podľa týchto predpisov, a to aj vtedy, ak boli pridelené po 28. februári 1948.

(2) Z konfiškácie podľa osobitných predpisov[33]) sa vynímajú, ak sa tak nestalo už skôr,[34]) a vydajú sa[35]) rodinné domčeky s priľahlým dvorom a záhradou, ak pôvodný vlastník alebo iná oprávnená osoba[36]) v domčeku doteraz býva ako vo vlastnom; o vyňatí rozhodujú a úlohu pozemkového úradu pri vydávaní nehnuteľností oprávneným osobám plnia okresné úrady.

(3) Z konfiškácie podľa osobitných predpisov[33]) sa vynímajú, ak nejde o prípady uvedené v odsekoch 1 a 2, a vydajú sa[35]) v rozsahu podľa odseku 1 nehnuteľnosti, ktoré boli skonfiškované na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie alebo Zboru poverenikov vydaného po 25. februári 1948 s výnimkou prípadov, ak by išlo o osoby súdne postihnuté podľa osobitných predpisov.[37]) O vyňatí rozhodujú pozemkové úrady.

(4) Nehnuteľnosti,[38]) ktoré prešli do vlastníctva štátu podľa osobitného predpisu[39]) a neboli použité na účely pozemkovej reformy do 25. februára 1948 a sú vo vlastníctve štátu, vydajú sa oprávneným osobám[40]) podľa odseku 1 s výnimkou prípadov, ak by išlo o osoby súdne postihnuté podľa osobitných predpisov.[37])

§ 39

(1) Osadníkom podľa osobitného predpisu[41]) alebo právnym nástupcom osôb, ktoré boli osadníkmi alebo nadobúdateľmi, sa prevedie bezplatne do vlastníctva pozemok vo vlastníctve štátu v časti zastavanej obytnými domami a vedľajšími stavbami vo vlastníctve týchto osôb vrátane domov, nádvorí a záhrad do výmery 0,10 ha.

(2) Osobám uvedeným v odseku 1 sa prevedú bezplatne do vlastníctva poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve štátu, ktoré užívajú a ku ktorým majú právo podľa osobitného predpisu uvedeného v odseku 1. Rozsah prevádzaného majetku sa určí v konaní o pozemkových úpravách podľa prvej časti tohoto zákona.

§ 40

(1) Majitelia spoluvlastníckych podielov podľa § 37 ods. 1 môžu za účelom zaobstarávania spoločných záležitostí založiť pozemkové spoločenstvo (ďalej len „spoločenstvo").

(2) Spoločenstvo je združenie osôb, ktoré sa združujú predovšetkým za účelom spoločného hospodárenia na poľnohospodárskej alebo lesnej pôde v podielovom spoluvlastníctve a nedeliteľnom (nezrušiteľnom) užívaní a ktoré boli členmi pozemkových spoločenstiev zrušených osobitným predpisom.[28])

(3) Spoločenstvo pri svojej činnosti vystupuje pod názvom, ktorý musí obsahovať označenie „pozemkové spoločenstvo" a ktoré možno nahradiť skratkou „poz. spol.".

(4) Spoločenstvo ako združenie spoluvlastníkov vykonáva hospodársku činnosť za účelom zabezpečenia starostlivosti o poľnohospodársky, pasienkový, lesný alebo iný majetok. Práva členov, ktorých vlastníctvo je nedoložené, vykonáva pozemkový fond. Spoločenstvo môže vykonávať aj inú podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia.

(5) Evidenciu spoločenstiev vykonáva obecný úrad podľa sídla spoločenstva. [41a])

(6) Skutočnosti zapísané v evidencii spoločenstiev sú účinné voči každému odo dňa, keď sa zápis vykonal. Proti tomu, kto koná v dôvere zápisu do evidencie spoločenstiev, nemôže ten, koho sa zápis týka, namietať, že zápis nezodpovedá skutočnosti.

(7) Do evidencie spoločenstiev sa zapisujú tieto údaje:

a) názov spoločenstva,

b) sídlo spoločenstva,

c) identifikačné číslo, ak bolo pridelené,

d) mená a bydliská spoluvlastníkov a ich rodné čísla, prípadne obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby ako spoločníka ku dňu vzniku pozemkového spoločenstva,

e) orgány spoločenstva a spôsob zastupovania v mene spoločenstva navonok,

f) deň zápisu do evidencie spoločenstiev.

(8) Vnútorné pomery medzi spoluvlastníkmi spoločenstva sa riadia stanovami, ktoré obsahujú najmä

a) názov a sídlo spoločenstva,

b) predmet činnosti,

c) vznik a zánik členstva, práva a povinnosti spoluvlastníkov,

d) orgány spoločenstva, ich právomoc a spôsob zastupovania v mene spoločenstva,

e) ďalšie ustanovenia, ktoré vyplývajú z tohto zákona.

(9) Stanovy a ich zmeny schvaľujú spoluvlastníci nadpolovičnou väčšinou hlasov počítanou podľa podielov.

PIATA ČASŤ
PÔSOBNOSŤ NIEKTORÝCH ORGÁNOV

§ 41

(1) Na uplatňovanie zákona o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku[21]) je príslušné

a) Ministerstvo financií Slovenskej republiky na prijatie nedoplatku prídelovej ceny, za ktorú oprávnená osoba vec získala,[43]) kúpnej ceny alebo náhrady, ktorá bola oprávnenej osobe štátom vyplatená,[43]) náhrady za vyporiadanie pohľadávok peňažných ústavov;[44])

b) ministerstvo na

1. uplatnenie vrátenia kúpnej ceny,[45])
2. uplatnenie vrátenia kúpnej ceny a na úhradu nákladov účelne vynaložených na nehnuteľnosť,[46])
3. uplatňovanie nárokov štátu voči pôvodnému vlastníkovi na náhradu nákladov, ktoré uhradilo fyzickej osobe podľa bodu 2,[46])
4. úhradu nevyhnutných nákladov spojených s ocenením vecí, identifikáciou parciel a vymeraním pozemkov,[47])
5. náhradu za pozemky, ktoré sa podľa osobitného predpisu nevydávajú oprávneným osobám a za ktoré sa neposkytol iný pozemok,[48])
6. rozhodovanie pri pochybnostiach o tom, či ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,[49])
7. na uplatnenie nároku povinnej právnickej osoby na poskytnutie sumy uhradenej touto osobou štátu za živý a mŕtvy inventár a zásoby,[50])
8. poskytnutie náhrady hodnoty trvalých porastov;[51])

c) Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky na úlohy uvedené v písmene b), ak ide o lesné nehnuteľnosti.

(2) Podrobnejšiu úpravu postupu pri uplatňovaní nárokov podľa odseku 1 môže vydať vláda Slovenskej republiky nariadením; môže určiť úlohy pozemkového fondu v týchto veciach.

(3) Orgány štátnej správy, súdy, obce, strediská geodézie a archívy poskytujú potrebnú súčinnosť pri vybavovaní žiadostí na uplatňovanie nárokov podľa osobitného predpisu.[21])

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 42

Ak nezaniklo právo náhradného užívania[52]) podľa osobitného predpisu[53]) alebo dohodou zúčastnených strán, zanikne na základe rozdeľovacieho plánu (§ 14 ods. 2 a § 15 ods. 4).

§ 42a

(1) Právo oprávnených osôb uvedených v § 37 ods. 1 a 2 nezanikne, ak ho na pozemkovom úrade uplatnia v lehote do 31. decembra 1993. Lehoty na predkladanie písomných dôkazov o uplatnenom práve sa spravujú všeobecnými predpismi o správnom konaní;[18]) dôkazy možno pozemkovému úradu predložiť najneskôr do 31. decembra 1995, inak právo zanikne.

(2) Do vydania nehnuteľností podľa odseku 1 je doterajší vlastník povinný s týmito nehnuteľnosťami nakladať podľa osobitného predpisu.[54]) Ak oprávnená osoba nepredloží dôkazy podľa odseku 1 alebo ak sa nehnuteľnosti nevydajú z iného dôvodu, doterajšie vlastnícke právo zostáva zachované.

§ 43

(1) Ministerstvo vydá všeobecne záväzné právne predpisy, ktorými po prerokovaní s príslušnými ústrednými orgánmi podrobnejšie ustanoví

a) náležitosti návrhu na začatie konania (§ 7 ods. 1),

b) spôsob vyhotovenia a náležitostí úvodných podkladov (§ 9),

c) spôsob vyhotovenia a náležitostí projektu pozemkových úprav (§ 12),

d) výšku príspevku združenia účastníkov (§ 18 ods. 1 a § 19 ods. 1),

e) podmienky oprávnenia na projektové práce v odbore pozemkových úprav (§ 25 ods. 1); na výber oprávnených osôb môže ministerstvo vyhlásiť verejnú súťaž.

(2) Ministerstvo financií Slovenskej republiky po prerokovaní s ministerstvom a Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým upraví spôsob oceňovania na účely pozemkových úprav [§ 9 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 4 a § 11].

(3) Podmienky, výšku a spôsob príspevkov štátu na opatrenia uvedené v § 19 určuje vláda Slovenskej republiky.

§ 44

Zrušujú sa:

1. zákon č. 43/1930 Zb. a n., ktorým sa upravuje užívanie niektorých pastvín v zemiach Slovenskej a Podkarpatoruskej v ročných pastevných obdobiach 1930 – 1932 v znení nariadenia Slovenskej národnej rady č. 59/1947 Zb. SNR o úprave užívania niektorých pastvín v pastevných obdobiach rokov 1947 – 1951, ako aj predpisy podľa nich vydané, ich meniace a doplňujúce,
2. nariadenie Zboru povereníkov č. 92/1949 Zb. SNR, ktorým sa vydávajú podrobné predpisy o rozhraničení (rozdelení) pasienkového majetku bývalých urbárnikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov,
3. vládne nariasenie č. 47/1955 Zb. o opatreniach v odbore hospodársko technických úprav pozemkov,
4. vyhláška Povereníctva pôdohospodárstva č. 57/1955 Ú. v., ktorou sa upravuje hospodárenie na spoločných a spoločne užívaných pasienkoch uvedených v § 2 zákona č. 81/1949 Zb. SNR a ostatných pasienkoch,
5. vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. 27/1958 Ú. v., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k vládnemu nariadeniu o opatreniach v odbore hospodársko-technických úprav pozemkov s platnosťou pre územie Slovenskej republiky.
6. výnos Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky z 30. januára 1992

o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri vydávaní lesných pozemkov, lesných porastov a ostatných zariadení slúžiacich lesnému hospodárstvu a ďalšieho majetku bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov (vyhlásený v čiastke 22/1992 Zb.).

§ 45

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia (19. augustom 1991).

Zákon Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia (11. júnom 1992).

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. nadobudol účinnosť 1. januárom 1993.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z. z. nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia (26. augustom 1993).

Ivan Gašparovič v. r.

1) § 19 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

1a) § 2a zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov.

2) Napr.zákon SNR č. 1/1955 Zb.o štátnej ochrane prírody v znení neskorších predpisov. § 50 zákona č. 20/1966 Zb.o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona SNR č. 196/1990 Zb.§ 22 zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku(stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb.

3) § 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zákona SNR č. 130/1991 Zb.

4) § 4 zákona č. 229/1991 Zb.

5) § 17 zákona č. 229/1991 Zb.

6) § 26 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

6a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb.

6b) § 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike. § 17 a 19 vyhlášky Slovenského úradu geodézie, kartografie a katastra č. 594/1992 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 256/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam a zákon Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike.

6c) § 17 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

7) § 2 zákona č. 22/1964 Zb.o evidencii nehnuteľností v znení zákona SNR č. 150/1983 Zb.

8) § 247 až 250k Občianskeho súdneho poriadku.

9) § 133, § 135 a § 489 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10) Zákon č. 22/1964 Zb.

11) § 32 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.

12) Druhá časť zákona č. 229/1991 Zb.

13) § 22 ods. 1 a 2 zákona č. 229/1991 Zb.

13a) § 58 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. Zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

14) § 406 a § 489 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

15) § 22 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.

16) Zákon č. 50/1976 Zb.
Vyhláška SÚGK č. 82/1973 Zb. o overovaní geometrických plánov a iných výsledkov geodetických prác.

17) § 52 až 58 vyhlášky FMTIR č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení vyhlášky FMTIR č. 45/1979 Zb.

18) Zákon č. 71/1967 Zb.

19) § 3 zákona č. 22/1964 Zb.

20) Zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb.
Zákon SNR č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva.

21) Zákon č. 229/1991 Zb.

22) § 17 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.

23) Napr. § 11, 17, 18 a § 22 ods.4 zákona č. 229/1991 Zb. Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. Zákon č. 50/1976 Zb.
Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 498/1991 Zb.

23a) § 22 a 22a zákona č. 229/1991 Zb.

24) Zákon SNR č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby

a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky.

25) § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 229/1991 Zb.

26) Zákon SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárnikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

27) Občiansky zákonník.

28) Zákon SNR č. 2/1958 Zb. SNR o úprave pomerov a obhospodarovaní spoločne užívaných lesov bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov.

29) § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 229/1991 Zb.

30) § 22 a 22a zákona č. 229/1991 Zb.Zákon Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.

31) § 1 ods. 11 nariadenia SNR č. 104/1945 Zb. SNR o konfiškácii a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa v znení neskorších predpisov.
Nariadenie Zboru povereníkov č. 26/1948 Zb. SNR, ktorým sa upravuje vyňatie pôdohospodárskeho majetku osôb maďarskej národnosti z konfiškácie.

32) § 6 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

33) § 1 ods. 1 písm. a), b) a c) nariadenia SNR č. 104/1945 Zb. SNR v znení neskorších predpisov.

34) Napr. uznesenie Predsedníctva SNR z 23. januára 1965 č. 17.

35) § 6 zákona č. 229/1991 Zb.

36) § 4 zákona č. 229/1991 Zb.

37) Nariadenie SNR č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva.

38) § 6 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.

39) Nariadenie SNR č. 52/1945 Zb.SNR, ktorým sa zrušujú nadobudnutia nehnuteľností, spadajúcich pod československú pozemkovú reformu, ktoré sa uskutočnili na území dočasne okupovanom maďarským štátom.

40) Nariadenie SNR č. 52/1945 Zb. SNR.
§ 6 zákona č. 229/1991 Zb.

41) Zákon č. 224/1925 Zb. a n. o úprave pomerov vzniklých z usídlenia osadníkov na základe pomeru námedzného alebo pomerov podobných na nemovitom štátnom majetku na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi.

41a) Zákon č. 219/1991 Zb. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

43) § 6 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb.

44) § 6 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb.

45) § 6 ods. 7 zákona č. 229/1991 Zb.

46) § 8 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

47) § 10 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb.

48) § 16 ods. 1 prvá veta zákona č. 229/1991 Zb.

49) § 17 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb.

50) § 20 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

51) § 24 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb.

52) § 9 vládneho nariadenia č. 47/1955 Zb. o opatreniach v odbore hospodársko-technických úprav pozemkov.

53) § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. v spojení s § 46 ods. 1 zákona č. 162/1990 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

54) § 5 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.